

I. Konoplyova

**OPENNESS OF ECONOMY OF ZAKARPATSKA OBLAST AND UKRAINE AND
INFLUENCE OF GOVERNANCE FACTOR**

Taking into consideration the important role of international trade as a factor of social and economic development of a country or a region, the condition and measure of dependence of Ukraine and Zakarpatska oblast from international trade were analyzed, indicators of openness of their economies were calculated, factors contributing to and hampering international trade were defined as well as objectives, achievement of which contribute to removal of such obstacles and which requires application of effective instruments of economic governance complying with the European and world standard were defined in the article.

Key words: international trade, openness of economy, economic governance, Zakarpatska oblast, Ukraine.

© I. Конопльова

Надійшла до редакції 11.06.2009

УДК 005.21:640.4

**МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В
УМОВАХ РИНКУ**

ВАЛЕРІЯ АНТОНОВА,

*кандидат економічних наук, доцент Донецького національного університету
економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського*

У статті викладено авторську позицію щодо визначення ресторанного бізнесу та організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком цього сектора економіки. Обґрунтовано складові елементи, розроблено концептуальну схему та основні положення концепції організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу, спрямовані на підвищення соціально-економічної ефективності підприємств харчування.

Ключові слова: ресторанний бізнес, концепція, організаційно-економічний механізм, стратегічне управління, розвиток, економічне регулювання, самоуправління, мотивація, ефективність.

Постановка проблеми. Складні ринкові процеси обумовлюють необхідність удосконалення стратегічного управління ресторанним бізнесом, який поряд із іншими визначає рівень розвитку економіки країни, регіонів, міст через головну виробничу силу суспільства - людину. Перетворення, які відбуваються, спрямовані на подолання диспропорції між розвитком виробничої і соціальної інфраструктури, виявлення тенденцій динаміки процесів розвитку та їх впливу на стійкість та ефективність системи в цілому.

Суб'єкт ринкової економіки (підприємства ресторанного бізнесу) самостійно здійснює пошук джерел фінансування, високоефективних технологій, які здатні забезпечити конкурентоспроможність продукції та послуг, аналіз ринків, установа зв'язків із постачальниками, споживачами та контактною аудиторією. Вирішувати ці завдання успішно можуть тільки ті підприємства, які адаптувалися до сучас-

них умов господарювання. Для цього необхідно створення такої системи стратегічного управління, яка об'єднає всі ланцюги й підпорядкує їх діяльність досягненню єдиної мети.

Процес управління підприємствами ресторанного бізнесу в сучасних умовах потребує принципово нового підходу до форм організації, видів та методів діяльності, зокрема диверсифікації тих чи інших позицій самої концепції управління та стратегічного управління розвитком. Нові підходи передбачають встановлення раціонального співвідношення між традиційними методами управління та сучасними перспективними, такими як економічні (фінансово-економічні), маркетингові, менеджменту та інші, орієнтовані на найбільш повне задоволення попиту споживачів з метою забезпечити відповідність основних інтересів учасників процесу стратегічного розвитку.

№ 5 (96) липень-серпень 2009 р.

Функціонування та стратегічний розвиток підприємств ресторанного бізнесу передбачає організацію управління на основі єдиного організаційно-економічного механізму, пов'язаного з прискоренням бізнес-процесів і спрямованого на підвищення стійкості роботи підприємств. Його впровадження надає можливість отримання стабільного прибутку, дозволяє успішно конкурувати з іншими підприємствами, а також суттєво прискорювати темпи розвитку. Виходячи з усього вищевикладеного, теоретична розробка й визначення концептуальних засад механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу є актуальним і своєчасним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні аспекти дослідження організаційно-економічного механізму стратегічного управління відображено у роботах Б. Карлоффа, Ф. Котлера, С. А. Терехової, А. М. Цветкова, А. В. Шегди та ін. [3; 5; 11; 12; 13 та ін.]. Разом із тим, загальні положення теорії організаційно-економічного механізму не враховують галузевих особливостей практичної реалізації основних макро- та мікроекономічних положень за цією проблемою, що повністю стосується й ресторанного бізнесу. Ресторанний бізнес (бізнес-діяльність) відрізняє те, що тут одночасно задовольняються потреби населення, суб'єкта підприємництва й держави завдяки узгодженню інтересів усіх ринкових суб'єктів. Тому ресторанний бізнес - це вид економічної діяльності з виконання соціального замовлення у вигляді послуг харчування для найбільш повного задоволення потреб різних груп населення з метою реалізації місії підприємства щодо виконання основних функцій і регулювання грошових потоків, фінансового забезпечення стійкого розвитку в матеріальній і нематеріальній формі, задоволення потреб держави (регіону, галузі, міста) у відтворенні робочої сили й узгодженні інтересів усіх ринкових суб'єктів.

Мета статті полягає в розробці концептуальної схеми механізму стратегічного управління ресторанним бізнесом, яка відповідає сучасним ринковим вимогам та реальній економічній ситуації.

Виклад основного матеріалу. У наукових працях провідних економістів з управління розвитком чітко простежується теза, що механізми управління повинні відповідати перспективним напрямкам розвитку підприємств та галузей, а також орієнтуватися на функціонування цих суб'єктів у кризових умовах.

Важливим компонентом системи управління підприємствами ресторанного бізнесу в сучасних умовах є стратегічне управління, яке забезпечує розробку та використання стратегічних змін для всіх видів діяльності та підрозділів підприємств.

Стратегія спрямована на вибір концепції управління бізнесом, методи якого дозволяють науково обґрунтувати концептуальні моделі розвитку на близьку та віддалену перспективи, що визначено відповідними цілями та завданнями.

Від організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком, який забезпечує вплив на фактори формування рівня та ступеня узгодженості інтересів між бізнесом та державою, попитом та пропозицією, безпосередньо залежить ефективність розвитку підприємств ресторанного бізнесу.

У загальному розумінні механізм являє собою

внутрішній устрій, систему будь-чого [10, с. 316]. Система управління підприємством чи сферою діяльності не є винятком із правил. у економічному словнику поняття "механізм" визначається як система послідовності стану, процесів, дій, явищ, що встановлює порядок якого-небудь виду діяльності [14]. Господарський механізм визначається як "сукупність економічних структур, інститутів, форм та методів господарювання. Служить об'єднанню та узгодженню суспільних, групових та приватних інтересів, забезпечує функціонування та розвиток національної економіки" [Там само]. Б. А. Райзенберг та інші економісти цю категорію трактують як сукупність організаційних структур, конкретних форм та методів управління, а також правових норм, за допомогою яких реалізуються діючі в конкретних умовах економічні закони, процес відтворення [9].

"Організаційно-економічний механізм" - поняття, яке до сьогодні проходить наукову апробацію, і цим зумовлена неоднозначність його трактовки та змістовного наповнення. Так, група економістів [4; 7] під організаційно-економічним механізмом розуміє систему формування цілей та стимулів, які впливають на результати діяльності й покликані задовольняти платоспроможний попит. Необхідно погодитися з авторами в тому, що організаційно-економічний механізм вони подають як систему взаємопов'язаних між собою елементів, створюючи, отже, цілісне уявлення. В. П. Полюянов організаційно-економічний механізм розглядає як систему управління окремими елементами виробничих ресурсів підприємства [8, с. 30].

Те, що "організаційно-економічний механізм ... є сукупністю підсистем соціально-економічних і організаційно-економічних відносин, складених з блоків і відповідних їхньому змісту елементів, особливості наповнення яких відповідають рівню розвитку суспільно-економічних устроїв", - упевнено стверджує О. А. Єрьоменко-Григоренко [2, с. 9]. Але в такому визначенні, на нашу думку, наявна певна умовність у розумінні вказаних підсистем, а також відсутність конкретно виділеної економічної її складової.

Г. А. Крамаренко характеризує організаційно-економічний механізм і визначає його як "сукупність взаємопов'язаних та взаємообумовлених соціально-економічних процедур і сфер діяльності..." щодо невиробничої сфери [6, с. 14]. Та у його визначенні надана тільки змістовна частина. Фактично визначено економічні явища, але відсутня вказівка на необхідність їх послідовної реалізації.

Найбільш аргументованою, на наш погляд, вважається позиція І. П. Булеєва, який визначає організаційно-економічний механізм як сукупність форм, методів та інструментів управління [1, с. 177]. Отже, виходячи з вищенаведеного аналізу, будь-який організаційно-економічний механізм будемо розуміти як сукупність чи певну послідовність не тільки економічних, але й організаційних систем.

Економічна система організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу є складною структурою. Вона систематизує керівні економічні впливи на відповідні процеси й сприяє узгодженню економічних інтересів при досягненні поставлених цілей через фінансово-економічне забезпечення та організаційні форми його відтворення, державне економічне регулювання, мотивацію стратегічного розвитку та економічне самоуправління.

Фінансово-економічна складова організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу являє собою сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних фінансово-економічних засобів, які стимулюють оптимізацію використання різних видів ресурсів з метою забезпечення високої якості й достатньої кількості послуг, що пропонуються підприємствами ресторанного бізнесу. Одночасно вона включає систему стандартизації, нормування та правил діяльності, державного економічного регулювання та контролю, які впливають на процес розвитку не тільки ресторанного бізнесу, а й інших секторів економіки. Ціноутворення відображає реальне співвідношення витрат у процесі виробництва, реалізації та організації споживання послуг харчування із цінами на аналогічний товар на інших підприємствах одного ринкового сегмента. Державна інвестиційна політика діяльності підприємств ресторанного бізнесу спрямована на підтримку безперервності процесу розвитку шляхом створення відповідних фондів на державному, регіональному, місцевому рівні, за допомогою яких має здійснюватися фінансування відповідних Програм і проектів розвитку на близьку та віддалену перспективу.

Мотивація стратегічного розвитку сприяє створенню в працівників ресторанного бізнесу й причетних до нього осіб мотиву внутрішнього спонукання до дій для досягнення мети відповідно до їх обов'язків і прийнятого плану.

Економічне самоуправління в процесі стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу вирішує важливу задачу забезпечення соціального комфорту кожного члена суспільства, відображає соціальну сутність і пряме призначення самоуправління в сучасних умовах.

Одночасно економічна система стратегічного управління розвитком орієнтована на вирішення конкретних проблем взаємодії та реалізації соціально-економічних, соціально-психологічних і технічних завдань, які виникають у процесі господарської діяльності, що об'єктивно обумовлено роботою в трансформаційному ринковому просторі, коли оцінка ефективності розвитку залежить від рівня виробництва, реалізації та організації споживання послуг харчування.

Економічні механізми вчені поділяють на відкриті й закриті. Відкриті - це як правило, механізми збалансованості національної та світової економік, ринкові механізми ціноутворення, фінансові механізми держави та великих виробничих об'єднань й організацій. Кінцевим результатом дії такого механізму є оновлення чи новий стан досліджуваного явища. Закриті характеризуються відтворенням початкових економічних явищ у нових чи вдосконалених умовах, це так звані мультиплікативні механізми (механізми чергування циклів розвитку, коливання цінової кон'юнктури різноманітних видів товарів і послуг на ринку).

Паралельно з економічною системою функціонує організаційна, яка представлена інституціональними утвореннями на різних рівнях управління, галузевими й територіальними об'єднаннями, окремими підприємствами та їх структурними підрозділами. Організаційна система стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу базується на

функціях управління, правових основах стратегічного управління розвитком, маркетингу, конкурентоспроможності та економічній свободі. Реалізація зазначених функцій дає можливість діяти в інтересах працівників, власників і держави відповідно до ринкової кон'юнктури. Якщо в такій системі хоч один з елементів виявиться малоефективним, це вплине на роботу всієї системи стратегічного управління розвитком підприємств ресторанного бізнесу. Отже, необхідно постійно здійснювати контроль відповідності один одному елементів системи управління з метою своєчасного корегуючого впливу, попри те, що складовими організаційно-економічного механізму стратегічного управління вченими визначено достатньо складний набір процедур, правил, положень, інструкцій, що регламентують поведінку осіб, які готують і приймають рішення на всіх етапах функціонування організації.

Поділяючи точку зору економістів у трактуванні поняття "механізм управління" [1; 2; 6; 7], слід відзначити, що в запропонованих визначеннях не знайшов відображення суб'єкт реалізації сукупності елементів управлінського впливу. В основу організаційно-економічного механізму покладено процес, тобто динаміку певних явищ. Вона має, у свою чергу, як суб'єктивний, так й об'єктивний характер. Об'єктивний характер процесу передбачає його протікання за економічними законами без утручання суб'єкта управління. Суб'єктивність процесу обумовлено цілеспрямованим впливом суб'єкта на об'єктивний процес.

Виходячи з вищевикладеного, організаційно-економічний механізм управління розвитком ресторанного бізнесу слід визначати як сукупність організаційної та економічної систем управлінського впливу суб'єкта управління на процес соціально-економічного функціонування й розвитку підприємств ресторанного бізнесу, який забезпечує узгоджену та взаємопов'язану дію всіх елементів і застосовується на різних рівнях з метою забезпечення його стратегічної гнучкості.

Сутність пропонованого організаційно-економічного механізму полягає в цілеспрямованому комплексному впливі суб'єкта управління соціально-економічної системи на всі об'єкти управління для досягнення стратегічних цілей і пріоритетів розвитку під динамічним впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Концепція як система поглядів, єдиний і визначальний задум щодо розуміння сутності організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу містить велику кількість базових тверджень, що стосуються побудови й функціонування складових досліджуваного механізму, апріорних властивостей предметної області й окремих елементів та їх зв'язків, принципів, які покладено в основу синтезу його структурних складових, умов, яким повинні задовольняти різні об'єкти, що утворюють основу зазначеного механізму, урахування тенденцій у розвитку. Організаційно-економічний механізм стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу інтегрує організаційну й економічну системи з розподіленням структурних компонентів управлінських рішень у часі й просторі й із урахуванням виявлених обмежень (рис. 1).

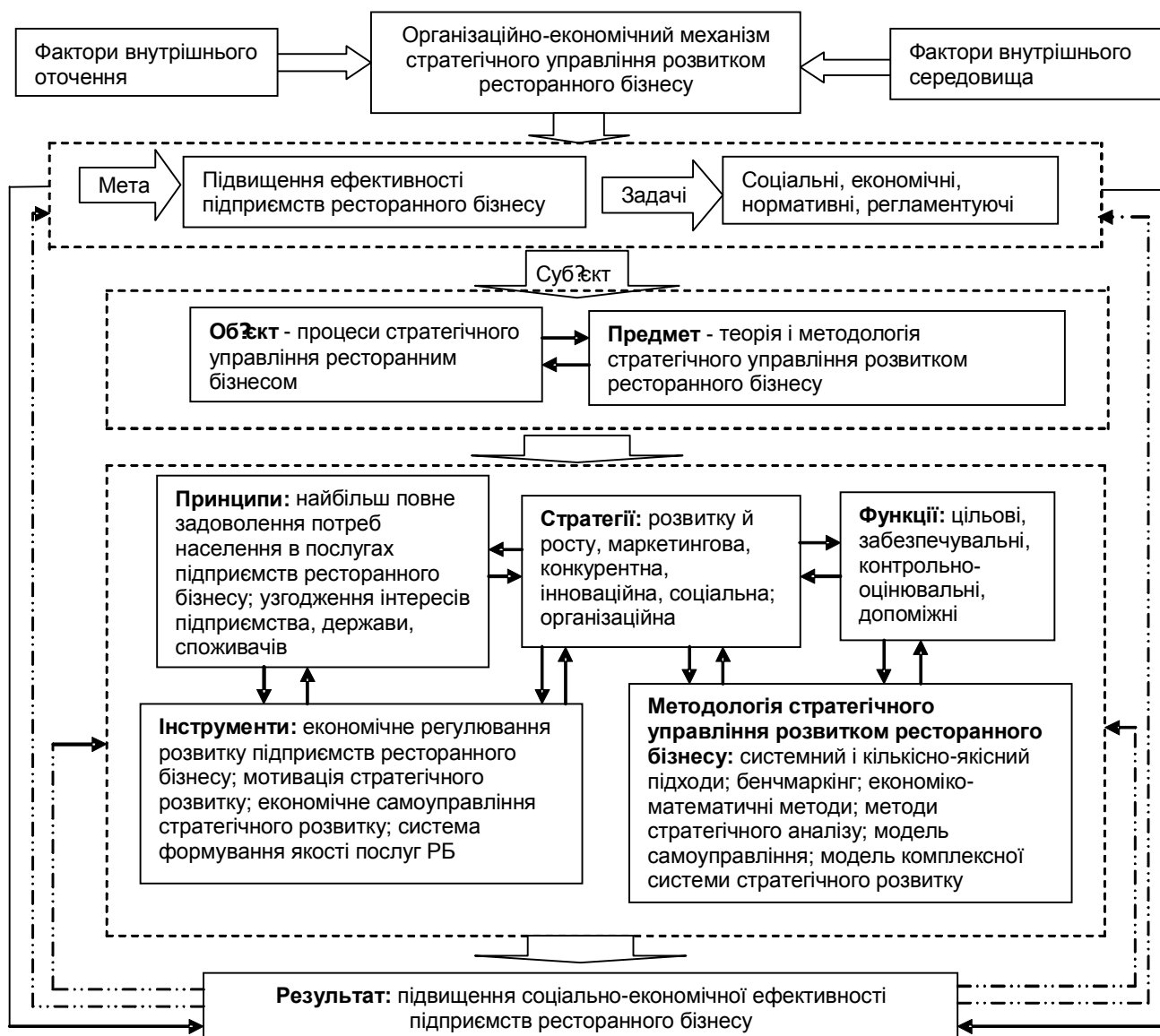

Рис. 1. Концептуальна схема організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу

Основні положення концепції організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу зводяться до такого:

1. Процес стратегічного розвитку визначається послідовністю дій, спрямованих на досягнення поставленої мети - підвищення ефективності підприємств ресторанного бізнесу на основі прогнозування, планування, регулювання, мотивації та контролю. Досягнення мети суб'єктом підприємницької діяльності здійснюється шляхом вирішення широкого кола задач соціального, економічного, нормативного й регламентуючого плану під час стратегічного розвитку підприємств ресторанного бізнесу й передбачає використання інновацій.

2. Об'єктом організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком підприємств ресторанного бізнесу виступають процеси стратегічного управління ресторанним бізнесом. Предметом є теорія й методологія стратегічного управління розвитком підприємств цього сектора економіки.

3. В основу функціонування механізму покладено певні принципи. Базовими для ресторанного бізне-

су є орієнтація на споживача - найбільш повне задоволення різноманітних потреб населення в послугах харчування, узгодження інтересів споживачів, підприємств і держави в процесі здійснення діяльності.

4. Процес стратегічного управління розвитком конкретизує цю діяльність із урахуванням практичних задач. На основі функцій стратегічного управління за характером впливу сформовано такі групи функцій: цільові, забезпечувальні, контрольньо-оцінювальні, спеціальні, допоміжні. Причому останні забезпечують виконання функцій усіх виділених груп.

5. Дія *ОЕМСУР РБ* здійснюється за допомогою інструментарію, який дозволяє реалізувати виконання функцій. До його складу входять державне економічне регулювання на основі взаємопов'язаної сукупності важелів різних рівнів для стабілізації, інтенсифікації темпів розвитку і підвищення ефективності діяльності підприємств.

6. Мотивація як важливий елемент пропонуваного механізму в трансформаційних умовах набуває якісно нового характеру, виступаючи формою про-

яву вже усвідомленої потреби, спонукального механізму до діяльності й вихідною умовою виробничих стосунків, визначаючи тим самим рух у розвитку підприємств харчування.

7. Економічне самоуправління розвитком ресторанного бізнесу виступає саморегулюючою, самоорганізуючою, самоконтрольованою системою, яка дозволяє підвищити ефективність використання інноваційного потенціалу підприємств ресторанного бізнесу.

8. Маркетинг і конкурентоспроможність на основі економічної свободи дозволяють розробляти ефективні й оптимальні для конкретних економічних умов стратегії діяльності підприємств ресторанного бізнесу на ринку продукції та послуг.

9. Стратегічне управління розвитком ресторанного бізнесу базується на реалізації підприємницької стратегії, яка є композицією певних стратегій, таких як маркетингова, конкурентна, інноваційна, соціальна, а також організаційна, яка забезпечує керівний вплив та управління підприємством. При цьому стратегія може сама виступати підсистемою вибору альтернативних рішень зі сформованої множини передбачуваних напрямків розвитку, які обмежують і спрямовують вибір конкретних варіантів. Стратегія, яка використовується в такій якості, забезпечує цілісність й узгодженість під час змін функціональних і структурних характеристик підприємства харчування в процесі розвитку.

10. Дія всіх систем і складових організаційно-економічного механізму управління ресторанним бізнесом забезпечується шляхом використання цільового, системного, комплексного та кількісно-якісного підходів до дослідження, бенчмаркінгу (еталонного тестування для встановлення ймовірності успіху підприємництва), широкого спектру економіко-математичних методів у вигляді регресійних і мультиплікативних моделей. Використання методів стратегічного аналізу забезпечує розробку положень щодо вдосконалення Програм розвитку різних рівнів, визначення реальних показників розвитку підприємств ресторанного бізнесу й причин їх відхилення від прогнозних даних (GAP-аналіз); комплексного аналізу зовнішнього середовища й ресурсного потенціалу для формування стратегічних напрямків розвитку (SWOT-аналіз); виявлення проблем у процесі розвитку підприємств харчування на різних організаційних рівнях для обґрунтування напрямків і позицій розвитку (LOTS-аналіз).

11. Функціонування пропонованого механізму передбачає в певному ступені самоорганізацію систем і циклічну самопідтримку процесів розвитку.

12. Результатом функціонування ОЕМСУР РБ є підвищення соціально-економічної ефективності підприємств харчування, що виступає наслідком оптимального задоволення потреб населення в послугах харчування й відтворення головної виробничої сили суспільства - людини. Отриманий результат буде відбиватися на ефективності діяльності підприємств виробничої та невиробничої сфер економіки.

Висновки

Усе вищевикладене дозволяє стверджувати, що в розробленій концепції організаційно-економічного механізму стратегічного управління розвитком ресторанного бізнесу забезпечено такі цільові настанови:

- системність і комплексність стратегічного розвитку підприємств ресторанного сектора економіки, що створює умови для підтримки високого рівня адаптивності до динамічних змін зовнішнього і внутрішнього оточення;

- підтримку процесів самоорганізації, саморегулювання, самомотивації через функції самоуправління з інформаційно-координаційною спрямованістю й самоконтролю під час розробки й реалізації заходів стратегічного розвитку підприємств ресторанного бізнесу;

- мотивованість й активність персоналу підприємств харчування в безперервному розвитку й підвищенні кількісних та якісних результатів діяльності у вигляді послуг;

- забезпеченість високої соціально-економічної ефективності та стійкості процесів розвитку через накопичення потенціалу для досягнення відповідних результатів у близькій і віддаленій перспективі за рахунок ресурсного, інвестиційного й інноваційного забезпечення;

Предметом подальших досліджень є розробка й конкретизація окремих елементів організаційно-економічного механізму стратегічного управління підприємствами ресторанного бізнесу з метою підвищення їх ефективності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Булеев И. П. Формирование организационно-экономического механизма управления предприятием по обработке цветных металлов [Текст] / И. П. Булеев. - Донецк : ИЭП НАН Украины, 1993. - 225 с.
2. Єрмоєнко-Григоренко О. А. Організаційно-економічний механізм управління господарською діяльністю підприємства [Текст] : Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.01 / О. А. Єрмоєнко-Григоренко. - Донецьк, 2000. - 24 с.
3. Карлофф Б. Деловая стратегия [Текст] / Б. Карлофф; [пер. с англ. ; науч. ред. и авт. послесл. В. А. Приписнов]. - М. : Экономика, 1991. - 239 с.
4. Козаченко А. В. Механизм стратегического управления крупными производственно-финансовыми системами промышленности [Текст] / А. В. Козаченко. - Донецк : ИЭП НАН Украины, 1998. - 348 с.
5. Котлер Ф. Основы маркетинга [Текст] / [Ф. Котлер, Г. Армстронг, Дж. Сендерс, В. Вонг] ; [пер. с англ.]. - К. : "Вильямс", 1998. - 1056 с.
6. Крамаренко Г. О. Організаційно-економічний механізм управління житлово-комунальним комплексом [Текст] : Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : 08.06.01 / Г. О. Крамаренко. - Донецьк, 1998. - 36 с.
7. Лысенко Ю. Организационно-экономический механизм управления предприятием [Текст] / Ю. Лысенко, П. Егоров // Экономика Украины. - 1997. - № 1. - С. 86 - 87.
8. Полуянов В. П. Организационно-экономический механизм эффективного функционирования предприятий жилищно-коммунального хозяйства [Текст] : монография / В. П. Полуянов. - Донецк : ИЭП НАН Украины, 2004. - 220 с.
9. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь [Текст] / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. - 4-е изд., перераб. и доп. - М. : ИНФРА-М, 2004. - 480 с.
10. Словарь иностранных слов [Текст]. - 18-е изд., стер. - М. : Рус. яз., 1989. - 624 с.
11. Терехова С. А. Формирование механизма стратегического управления социально-хозяйственным комплексом региона [Текст] : [монография] / С. А. Терехова. - Тюмень : ТюмГУ, 2004. - 304 с.

№ 5 (96) липень-серпень 2009 р.

12. Цветков А. Н. Государственный организационно-экономический механизм научно-технических нововведений [Текст] / А. Н. Цветков. - СПб. : СПбГИЭА, 1999. - 463 с.

13. Шегда А. В. Основы менеджмента [Текст] : [учеб.

пособие] / А. В. Шегда. - К. : Знание, КОО, 1998. - 512 с.

14. Экономический словарь. [Электронный ресурс]. - Электрон. текстові дані (10404 кбайт). - Режим доступу : http://abc.informbureau.com/html/picssenoaaiue_iaoaieci.html.

V. Antonova

MECHANISM OF STRATEGIC MANAGEMENT DEVELOPMENT OF RESTAURANT BUSINESS IN THE CONDITIONS OF MARKET

In the article author position is presented in regard to determination of restaurant business and organizational and economic mechanism of strategic management development of this sector of economy. Component elements are grounded, a conceptual chart and substantive provisions of conception of organizational and economic mechanism of strategic management development of restaurant business is developed, that is directed on the increase of socio-economic efficiency of enterprises of feed.

Key words: restaurant business, conception, organizational and economic mechanism, strategic management, development, economic adjusting, self-government, motivation, efficiency.

© В. Антонова

Надійшла до редакції 18.06.2009

УДК У 261.1

ВИКОРИСТАННЯ ДИНАМІЧНОГО ПІДХОДУ В ОЦІНЦІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ВЛАДИСЛАВ ГАЛУШКА,

здобувач кафедри "Фінанси і банківська справа"

Донецького національного технічного університету

У статті досліджено методичні аспекти динамічного підходу до фінансово-економічного аналізу, виділено їх переваги й недоліки, запропоновано структурно-логічну модель визначення рівня стабільності розвитку фінансово-економічного стану підприємства, а також методичний підхід до оцінки стабільності розвитку фінансово-економічного стану підприємства в межах конкретної галузі.

Ключові слова: фінансово-економічний аналіз, структурно-логічна модель, стабільність розвитку, фінансово-економічний стан підприємства.

Постановка проблеми. За своїм змістом фінансово-економічні показники є відображенням дій, реалізованих у господарській системі в процесі ухвалення рішень. Будь-яке нове ухвалене рішення і, відповідно, зміна наряду дій знаходить своє віддзеркалення в динаміці показників [1].

Використання нормативної бази рекомендованих значень фінансових коефіцієнтів, з одного боку, дозволяє більш об'єктивно оцінювати й порівнювати фінансовий стан підприємств, з іншого, така оцінка фінансового стану характеризує підприємство тільки в конкретний період. Іншими словами, показники, що використовуються для оцінки фінансово-економічного стану, за своєю суттю статичні, оскільки розраховуються на основі балансових даних, що характеризують стан підприємства на конкретну

дату, і, отже, одномоментні [2]. Тому з метою підвищення об'єктивності оцінки фінансового стану підприємства, визначення його відповідності нормативним показникам галузі необхідно враховувати чинник динаміки його розвитку.

Оцінка динаміки фінансово-економічних показників підприємства дозволяє проаналізувати рівень його стабільності, тенденції розвитку. Особливо важливо, що використання динамічного підходу дозволяє на основі виявлених тенденцій показників скласти прогноз їх розвитку на доступну для огляду перспективу [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методичним питанням аналізу фінансового стану за допомогою динамічного підходу присвячені роботи І. А. Бланка, А. Д. Шеремет, А. В. Ковальова,

№ 5 (96) липень-серпень 2009 р.